

A Z ANYATIPUSTÓL A WALKÜRÖKIG. A közép-európai olvasó előtt meg-
lehetősen ismert a német nemzeti szocialisták felfogása a nőről. Köz-
ismert, hogy a hitlerizmus a magasabbrendű foglalkozások köréből ki-
zárja a nőket. Az „igazi német nő” — szerintük — „a köznapok lármáját”
a „meghitt” otthonnal tartozik felcserélni. Maga Hitler szögezte le újból
a legutóbbi pártkongresszus alkalmával: „A nőket illetőleg programmunk
csak egyetlen egy pontot tartalmaz: s ez a gyermek.”

Mindez — mondtuk — közismert. Volt ugyan egy rövid időszak,
amikor a kardos, harcias Walküröket emlegették — tekintettel az ipar-
bárókra, akik rossz néven vették, hogy az olcsó női munkaerőt tökélete-
sen kikapcsolni igyekeznek a termelésből. Viszont hamarosan ráeszmél-
tek akkoriban, — kb. egy évvel ezelőtt, — hogy egyelőre veszélyes visz-
szaadni a nőknek az önállóság s a férfivel való egyenlőség illúzióját, ami-
kor a háborús készülődés még nem lépett akut szakaszába. Ezért a nőket
továbbra is, mint az „elvonultan szenvedő anyát” dicsőítették; nyilván
azért, hogy még ezt az esztendőt is kihasználhassák azok — a szaporodás-
ra. Ezért beszélt Hitler is az említett pártnapon a „tűzhely”, a „család”
és a „magasztos anyai érzelmek” ápolásáról.

1935 februárjában azonban, pontosan az általános védkötelezettséget be-
jelentő március 16. előtt a nőre való felfogás hirtelen megváltozott. A
propaganda minisztérium kiadta a jelszót: elég az anyatipusból, elő a
Walkürökkel, elő a harcoló nővel s a történelmi példákkal...

Március 3-án a *Völkische Frauenzeitung* már arról ír, hogy a nők
tartoznak „bensőleg” átitatódva a nemzetiszocialista világnézettől, „tuda-
tosan” beállítódni Hitler törekvéseire, hogy „harcos nőkké lehessenek.”
A lap felételezi ezek szerint, hogy erre minden további nélkül képtelenek
a nők. Maga a lap is beismeri, hogy a nők bizonyos „tudatos” átállítása
szükséges. Persze csak némi porhintéssel: „Ki állítja még, hogy a nő
figyelmét csak az otthonra, a tűzhelyre és a harisnya stoppolásra fordítsa.
Az a fecsegés, amit valaha a nemzetiszocializmus ellenségei folytattak, el-
hallgatott.” Goebbels és Hitler így minősíti a fordulat propagandája a
nemzetiszocializmus ellenségének.

Ez azonban még nem minden. A *Betrieb* című lap március elsejei
száma úgy véli, hogy a munkásnőket történelmi ismeretekkel kell elárasztani
s bebizonyítani, hogy a forradalmi nemzeti szocializmus nem áll meg-
holmi professzorok tekintélye előtt, akik azt állapítják meg, hogy a germán
nő nagy tisztelete és megbecsülése jogtalan helyzetéből következett,
„mert házasságtörés esetén halálra korbácsolták s így a férfi védelmére
volt kiszolgáltatva”. Nagyon jól tudjuk; nem holmi professzorok voltak
azok, akik ezt az állapotot dicsőítették, hanem az összes hitlerista theore-
tikusok, akik azon fáradoztak, hogy minél több érvet ássanak ki és tálal-
janak fel a nő jogtalanságának igazolására. Ebben a vonatkozásban
Darre és Rosenberg szolgáltatott a legszaftosabb adalékokat. Ma viszont
ugyanazek a theoretikusok ugyanazokból a forrásokból a legellentétebb
példákat bányásszák. Ma az kapja a pálmát, aki a következőket írja: „Az
északi országokban, ahol a germán vér hamisítatlanul megőrizte befo-
lyását, a nő uraságában egyenrangú a férfivel... A Walkürök szemében
egyenesen gyaláznak számított a rokka mellé való száműzetés ahelyett,
hogy a harcmezőn a férfiak hősi tetteiből kivegyék a részüket.” Ez a
nőeszmény, — mintahogy a *Betrieb* megállapítja — semmiben sem ha-
sonlít „annak a megkerült spießbürgernek korlátolt nőcske képzetéhez,
aki fejébe vette, hogy előírásokkal szolgál a Harmadik Birodalombeli nő
életstílusának kialakításához.”

(Zürich)

Szeremley László